

ТРАДИЦИОННОТО
ЦИГАНСКО СЕМЕЙСТВО

**1. Семейството и родът в контекста на
социалната организация**

По своята същност семейството и родът не са самостоятелни, съществуващи като отделни, сами за себе си системи, а съставляват основата, върху която се гради цялата социална структура на една общност. На различните етапи от нейното историческото развитие съответстват определени семейни структури със строго специфична организация и вътрешни взаимоотношения. Различните темпове на развитие на общностите детерминират и различните стадии и особености в развитието на семейните системи.

Същността на семейните и родствените структури при циганите се предопределя от мястото на етническата група в “йерархията на човешките общности”, което и към настоящия момент е обект на дискусии между изследователите. Както Е. Марушиакова и В. Попов посочват, “веднъж циганите биват причислявани към племенни общности, друг път се говори за циганска народност, трети – за национално малцинство, четвърти – само за социална прослойка...”¹¹⁶. Неоспорим факт е, че номадският начин на живот (чергарството) в дългата история на циганската общност оставя съществен отпечатък върху социалната организация и в частност върху организацията вътре в отделните групи, родове и семейства. Според Лиежоа “основната характеристика на съществуването на циганите и чергарите е тяхната вписаност в обкръжението на други типове население... в цялата общност доминира или дисперсията на уседналите индивиди или подвижната разпокъсаност на номадите”¹¹⁷. Взаимодействието

---

¹¹⁶ Марушиакова, Е., В. Попов. Циганите в България. С., 1993, с. 57.

¹¹⁷ Лиежоа, Ж.-П. Роми, Цигани, Чергари. С., 1999, с. 113.